

ÚNOR 1940

19

Pondělí

20

Úterý

ZAKÁZALI ŽIDŮM CHODIT DO
DIVADLA A KINA !

21

Středa

22

Čtvrtek

~~19. hod. Národní, premiéra Ibsena~~

23

Pátek

24

Sobota

JOM HA-ŠOA

Den vzpomínání na oběti holocaustu
Náměstí Míru, 30. 4. 2008, 13–16 hod.

יום השואה

Jom ha-šoa 2008: Nepodlehnutí segregaci!

Den holocaustu a hrdinství, hebrejsky „Jom ha-šoa ve ha-gvura“ je dnem, kdy se prostřednictvím občanských a náboženských obřadů vzpomíná na památku šesti milionů zavražděných Židů i na židovské hrdiny bojující proti nacistům. Tento den připomíná zahájení povstání ve varšavském ghettu v roce 1943. Kalendář, zvolený za symbol letošní připomínkové akce, odkazuje na překrotné vydávání protizidovských zákazů po okupaci českých zemí a na snahu o rasovou segregaci Židů.

Pokladna kina v době „Protektorátu“.

Na židovské obyvatele „Protektorátu Čechy a Morava“ se valil nepřetržitý proud zákazů a nařízení zasahujících do všech oblastí běžného života. Židé nesměli svobodně cestovat, nesměli chodit do některých čtvrtí

či ulic, neměli nakupovat spolu se svými nežidovskými spoluobčany a nedostávali řadu běžných potravin či dalších potřeb. Jejich majetek byl postupně zabavován: a to nejen peníze, šperky, pojistky a další cennosti, ale také předměty, ke kterým měli osobní vztah. Židé museli odevzdat domácí zvířata, rádia a lyže. Židovské děti byly vyloučeny z nežidovských škol a nakonec nesměly studovat vůbec. Aby byla všechna tato nařízení proveditelná, byly občanské legitimace židovských obyvatel označeny písmenem „J“ a od září 1941 museli všichni Židé nosit na veřejnosti žlutou hvězdu. Následující příběhy zcela běžných lidí dokumentují účinky protizidovských zákazů a nařízení v Praze.

Genocida Židů za druhé světové války se neodehrávala pouze v ghettech a koncentračních táborech, ale také ještě před deportací, v ulicích měst a vesnic. Pronásledování Židů se úzce dotýkalo každodennosti ostatních obyvatel „Protektorátu“, od nichž byli jejich židovští přátelé oddělováni do „ghetta bez zdí“. Snaha o zavedení „rasové“ segregace však není omezena pouze na šoa, ale setkáváme se s ní dodnes v České republice i jinde ve světě. Jak ukazují následující dokumenty, závisela její úspěšnost v neposlední řadě také na postoji nežidovských spoluobčanů, jejichž reakce sahaly od pomoci, přes přehlížení až po udavačství a projevy antisemitismu.

V rozporu s představou, že se Židé poslušně podvolovali pronásledování a nakonec „šli jako ovce“ do plynových komor, je z těchto dokumentů patrná snaha nepodvolit se diskriminačním nařízením, nenechat si zúžit životní prostor, snaha o zachování normálního důstojného života. Překračování protizidovských zákazů a nepovolené styky s „neárijci“ byly na denním pořádku. Židovský odpor vůči pronásledování a okupaci začínal občanskou neposlušností, sahal však mnohem dále: od vzájemné pomoci až po účast v odbojových skupinách nebo v zahraničním odboji.

(ŽMP)

Židovské hřbitovy byly nakonec téměř jedinou zelenou plochou, kterou směly židovské rodiny navštěvovat. Starý židovský hřbitov v Praze.

„Jednoho odpoledne na konci září 1941 řekla matka, že byla na Josefově v kanceláři židovské obce (kladu si otázku, zda tam byla někdy předtím) a vystála frontu na židovské hvězdy. (...) Od té chvíle se již nemohla volně pohybovat po městě, všechny parky, zahrady a mnoho ulic byly Židům zakázány; našla ale cestu, jak toto nařízení alespoň příležitostně s mojí pomocí obejít, jako kdybychom byli normální občané jako ostatní: vlastnila elegantní kabelku, čtvercovou, černou a leskou, trochu ve stylu Hollywoodu á la Claudette Colbert, kterou si v jistém úhlu tiskla na prsa tak, aby zakryla žlutou hvězdu, a když jsme se, matka a syn, spolu procházeli, neměl nikdo podezření. Tak jsme se alespoň, když přišlo pár slunných dní, procházeli klidně parky, užívali čerstvého vzduchu a hřejivého světla (zvláště stranou, ve vinohradských parcích, kde jsme si mohli být jistí, že nepotkáme žádné

sousedy), neodvažovali jsme se ale přisednout si ke starým lidem na lavičku. Mohlo to být nebezpečné. (...) Byl Silvester (nejhoršího roku 1942), a můj otec [který nebyl židovského původu] zařídil, abychom mohli jít na večerní představení v jeho kině [kde pracoval] na Příkopech. Matka se bavila a nechala kabelku sklouznout, ale když se opět rozsvítilo, přitiskla ji, vědoma si povinnosti, opět na šaty - ještě včas, protože jeden právě odcházející pár na nás hleděl s podezřením. To je K., řekl otec, bývalý kolega z divadla, který je z dřívější doby o naší rodinné situaci dobře informován. Nový rok nezačal dobře. Přinejmenším tři dny a noci jsme strávili ve strachu, že nás K. udá, ale byl to slušný člověk a mlčel. Pro matku to ale byla poslední návštěva kina.“

Peter Demetz: *Mein Prag. Erinnerungen 1939 bis 1945.* Wien 2007, s. 232-233.

Juden
nicht zugänglich
Židům
nepřístupno

Výloha pražské restaurace
v době okupace.

(NA)

Zda se obviněný přiznal
anebo jak se ospravedlnil

Dne

19. VII.

1940.

V ý p o v ě d i

svědků a znalců pro obviněného
nebo proti němu

Dne

19

Dne 14. VII. 1940 odpoledne jsem
pouze vstoupil (překročil pouze práh
plovu zadržky) do zadržovací re-
staurace „Na Salvátce“ v Dejvicích,
abych se zeptal číšníka, zda
tato restaurace jest přístupná
nariječním, přírodním zinnu a
děti jsem neshel venku před
zadržkou. Tímto okamžikem
se mnou vstoupil strážník
a dal mi poskocí přecháti na
zjištění pol. orgánem.

C. m.

Kubík

Ku

Část policejního protokolu s Hanušem
Edelem, v němž se „doznává“, že vstoupil
do Židům nepřístupné restaurace.

(NA)

5

Sobota

Zákaz vstupu do restaurací
a kaváren.**Hanuš Edel (1899–1944)**

Hanuš Edel se narodil 16. února 1899 jako Chanin Halpern v obci Rava Ruska v Haliči. V roce 1916, podobně jako mnoho dalších haličských Židů, utekl před přesuny fronty a pogromy a od té doby žil v Praze. V červnu 1929 se oženil s Olgou Lebenhardtovou, s níž měl dcery Moniku a Dagmar. V roce 1930 si změnil jméno na Hanuš Edel.

Po útěku do Prahy vystudoval medicínu a od roku 1928 působil jako vedoucí tuberkulózního oddělení první německé lékařské kliniky. V listopadu 1936 si otevřel soukromou lékařskou praxi specializovanou na plicní choroby v Žitné ulici v Praze, kde zároveň s rodinou bydlel.

V červenci 1943 byl spolu s manželkou a oběma dcerami deportován do terezínského ghetta, odkud byli v říjnu 1944 všichni odvezeni do koncentračního a vyhlazovacího tábora v Osvětimi, kde byli zavražděni. Manželce Olze bylo v té době 46 let, dceři Monice 11 a nejmladší Dagmar 6 let.

Olga Edelová

14. července 1940 byl Hanuš Edel zadržen strážníkem, když vycházel ze zahradní restaurace Na Šatovce v Praze v Dejvicích, jež byla označena nápisem „Židům nepřístupno“. Pro porušení zákazu vstupu do restaurací a kaváren byl potrestán pokutou tisíc korun.

Hanuš Edel

Od 5. srpna 1939 nesměli Židé vstupovat do restaurací, které neměly oddělený prostor pro Židy nebo nebyly přímo označeny jako „Židovský podnik“. Z pražských kaváren a restaurací byly například nápisem „Židům nepřístupno“ označeny restaurace v Mánesu, na Slovanském a Štřeleckém ostrově, na Petříně, v Riegrových sadech, v Národním domě na Smíchově či v Obecním domě.

Čís.st.kn.32.

Na Král.Vinohradech dne 5.ledna 1942.

Věc: Manželé Fleiszerovi-židé,
vstup do sadů pro židy za-
kázaných.

A. Osobní data:

Berek F l e i s z e r, ruské národnosti, židovského vyznání, dne 6.8.1899 v Minsku - S.S.S.R. narozený, bez státní příslušnosti, ženatý, bez povolání, bytem v Praze XII., čp.1614, Pribinova ul.čís.7.

Sára Gitl F l e i s z e r o v á rozená Chagerová, ruské národnosti, židovského vyznání, dne 14.12.1899 ve Varšavě v Polsku narozená, bez státní příslušnosti, vdaná, bez povolání, bytem v Praze XII., čp.1614, Pribinova ul. čís. 7.

S v ě d e k :

František L e p š í k, české národnosti, přísežný hlídač sadů hl.m.Prahy, bytem v Praze XIV., Klášterského ul.čís.78.

B. Skutková podstata:

I.

Dne 5.ledna 1942 o 10.30 hod.předvedl Lepšík na policejní stanici Americké ul.v Praze XII. oba manžele Fleiszerovi proto, že vzdor jeho napomenutí přecházeli městský sad ~~maxi~~ po pěšině ~~na~~ na stráni mezi Bělehradskou a Lublaňskou ul. v Praze XII., kam jest podle vyhlášky vstup pro židy zakázán.

II.

Manželé Fleiszerovi na svoji omluvu udali, že o tomto zákazu nevěděli.

III.

Manželé Fleiszerovi byli předáni na kom.VII.k dalšímu řízení.

Policejní protokol s manželi Fleiszerovými.

(NA)

Dne 5.I. 19 42 o 10.30 hod. v Praze XII., ul. Lublaňské

ZADRŽEN (A) BYL (A)

pro přecházení sadu mezi Lublaňskou a Bělehradskou ulicí v Praze XII.,

jméno Sára Gitel F L E I S Z E R O V Á roz Chagerová

nar. dne 14.XII.1899 v Varšava - Polsko

Protokol o zadržení Sary Fleiszerové.

křtěn v

okr.

(NA)

domovská obec bez příslušnosti,

okr.

stát voňá národnost česká

náboženství židovské

17

Pátek

Židům je zakázáno chodit do
pražských parků a zahrad.

Berek a Sára Fleiszerovi

Berek Fleiszer se narodil 6. srpna 1899 v Minsku, odkud během první světové války utekl do německého Magdeburku. Sára či též Gitl Fleiszerová se narodila 14. prosince 1899 ve Varšavě, odkud v roce 1919 odešla za prací do Německa. Po nástupu nacistů, kteří zvláště krutě vystupovali proti tzv. „východním Židům“, byli v roce 1934 vypovězeni a utekli do Prahy. Zde dostávali skromnou podporu od Židovského pomocného komitétu, který se staral o židovské uprchlíky.

Počátkem srpna 1942 byli oba deportováni z Prahy to terezínského ghetta, odtud však byli již o dva týdny později posláni do ghetta v Rize. Oba zahynuli.

(NA)

Berek Fleiszer

5. ledna 1942 byli manželé Fleiszerovi udáni hlídačem městských sadů a zadrženi policií za průchod po pěšině v parku spojující Bělehradskou a Lublaňskou ulici.

(NA)

Sára Fleiszerová

17. května 1940 byla v Židovských listech publikována vyhláška pražského policejního prezidenta, v níž byl židovským obyvatelům města zakázán vstup a pobyt ve veřejných sadech a zahradách města Prahy.

Věc : Rudolf Eben - zakrývání židovské hvězdy na svém kabátě.

Policejní zpráva o přestupku Rudolfa Ebena.

(NA)

Dne 3. října 1941 o 8.30 hod. byl požádán pol.štráža. Jan Benátský, ev. č. 190 soukromý detektivem Erickem Nickmannem, bytem Praha II. Pošalská tř. č. 45, v městské knihovně hl.a.Prahy v Praze I. Mariánské nám. o zjištění a předvedení -----

Rudolfa Ebena, akademického malíře,

----- dne 12. dubna 1883 v Kolíně narozen., do Prahy přísluš., vdovec, židovské národnosti, bytem Praha II. Pošalská tř. č. 53 -----.

Erick Nickmann udal pol.štráža. Benátskému, že Rudolf Eben, stál v pořadí čekajícího obecnatva při vydávání lístků na brambory a měl zakrytou židovskou Davidovu hvězdu na svém svrochním kabátě, tím způsobem, že levá klop kabátu byla přeložena až k dolnímu okraji kabátu. Kromě toho podotkl Nickmann, že Eben stál v řadě mezi arijci.

Rudolf Eben udává, že jednak nevěděl zda stojí mezi arijci, neboť do této řady byl prý postaven městským zřízencem tam konajícími pořádkovou službu, a jednak si ani neuvědomil, že klop kabátu, která se stále překládá ^{po postupu} od shora až dolu, zakrývá jeho židovský odznak.

Rudolf Eben, který byl zjištěn podle občanské legitimace č. 42585 vyd. dne 9.VI.1941 polic. ředit. v Praze, byl po sepsání oznámení předán kom. I. k dalšímu úřednímu jednání.

Kom.I.

Velitel policejní stanice,

pol. nap. *Antonín Křížek*

3

Pondělí

Potravinové lístky Židů
označeny písmenem „J“.

Rudolf Eben (1883–1943)

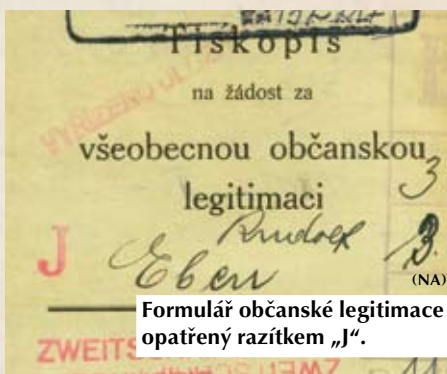
Rudolf Eben se narodil 12. dubna 1883 v Kolíně. V červenci 1919 se v Rakousku oženil s Olgou Pachnerovou, jejich manželství však netrvalo dlouho, neboť již v lednu 1921 Olga umírá. Nejprve se živil jako úředník, později se stal akademickým malířem a pracoval jako grafik. V roce 1920 přestoupil ke katolickému vyznání. Před deportací do koncentračních táborů bydlel v Praze v Podskalské ulici.

V listopadu 1941 byl odvezen jedním z prvních transportů do Terezína. Téměř po dvou letech pobytu v terezínském ghettu byl na začátku září 1943 deportován do Osvětimi. Tam byl umístěn v terezínském rodinném táboře – ve zvláštní sekci Birkenau, jejíž vězňové při příjezdu do Osvětimi neprocházeli selekcí. Po šesti měsících, v noci z 8. na 9. března 1944 byli však všichni ještě žijící vězňové ze zářijových transportů zavražděni v plynových komorách v Birkenau. Pravděpodobně byl mezi nimi i Rudolf Eben.

Rudolf Eben

3. října 1941 byl Rudolf Eben udán a zadržen, když se zakrytou židovskou hvězdou stál ve frontě na lístky na brambory pro „árijce“.

Formulář občanské legitimace opatřený razítkem „J“.

Když v srpnu 1940 vyšlo nařízení pražské policie o omezené nákupní době pro Židy, a to od 11 do 13 a od 15 do 16.30 hodin, byla to teprve předzvěst omezení přístupu k potravinám. Od 3. března 1941 byly potravinové lístky Židů označeny písmenem „J“. Od 18. ledna 1941 nedostávali Židé lístky, za které by mohli nakoupit jablka, od 13. června nedostávali lístky na cukr, od 29. srpna nemohli nakupovat luštěniny, od 1. října tabák, od 23. října čerstvé i sušené ovoce, ořechy, marmeládu, sýry, cukrovinky, ryby, drůbež, zvěřinu, víno a ostatní lihoviny. Od 8. listopadu nemohli nakupovat cibuli, od 4. prosince mandarinky a pomeranče. Pokud byli křesťané, nesměli mít na vánočním stole kapra.

ZADRŽEN (A) BYL (A)

pro zadržení se na Švehlově nábřeží v Praze II.

jméno Helena F i š e r o v á, roz. Königsteinová
 nar. dne 10.11.1893 v Patrikov okr. býv. Ruzské Polezo
 křtěn v ./. okr. ./.
 domovské obec Březákov okr. Louny
 stav v ./. národnost číslovské náboženství číslovské
 povolání posl. ročnice bytem v Praha I., Rybná ul. č. 14 vlastní byt. ./.
 školní vzdělání ucháčiila 7. školy voj. služba ./.

Rodiče: otec <u>Maxim Josef Königstein</u>	manžel-ká <u>Maxillian Fišer</u>
povolání otce <u>rybářem</u>	děti <u>./.</u>
matka <u>Razel</u> roz. <u>Balitzmova</u>	U osob mladistvých (do 18 let):
byt rodičů <u>./.</u>	Jméno poručníka
sourozenci <u>Jakob, Fröia, Janche, Jiří</u>	jeho byt
<u>Chifra</u>	poručenský soud

Zadržení provedl pol. str. Jan Vacula, ev. č. 3767
 okr. pol. kom., č.čd. III. prohlédnut 5. 12. 41 v přítomnosti prop. Mladek

Vlastní věci:	Dolžné věci:
---------------	--------------

Policejní protokol o zadržení Heleny Fischerové.

(NA)

Osobní doklady (datum, číslo, místo a úřad vyhotovení): Obč. leg. č. 190814 a vyd. dne

oblek černý
 obuv šoupatkové obuv

Fischerová byla dne 10. února 1942 o 15 hod. zadržena spolu s Felice Domaníkové, která se Švehlově nábřeží v Praze II. těžký ruční vozík. Zadržována se Zláta na tomto nábřeží jest zadržena.

Záznamy odd. IV.:

Kom. III. Pol. prop. J. Janda ev. č. 2304.
 velitel pol. stanice.

29

Úterý

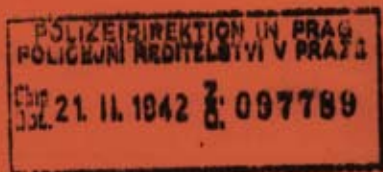
Židům zakázán vstup na
pražská nábřeží.

Helena Fischerová (1893–1942)

Helena Königsteinová se narodila 10. listopadu 1893 v obci Piotrków Trybunalski v Polsku do rodiny rybáře. Měla čtyři sourozence (Jakob, Froim, Janche, Chifre). V roce 1923 žila v Karlových Varech, později v Hříškově u Loun. Vdala se za Maxe Fischera, který však v roce 1929 zemřel. Po jeho smrti se živila jen příležitostnou prací a kvůli finančním potížím byla často závislá na sociální podpoře židovské obce. Zřejmě po mnichovské dohodě utekla do Prahy, kde bydlela v Rybné ulici.

Na začátku srpna 1942 byla deportována do terezínského ghetta. O necelé dva měsíce později byla odvečena do vyhlazovacího tábora v Treblince, kde byla zavražděna.

10. února 1942 byla Helena Fischerová společně s další ženou židovského původu zadržena na Švehlově nábřeží v Praze, kudy společně táhly vozík s nákladem.

29. července 1941 bylo policejním ředitelstvím v Praze Židům zakázáno zdržovat se na obou březích Vltavy v úseku od železničního mostu na Smíchově až po Hlávkův most.

Helena Fischerová

Protokoll Protokol

aufgenommen bei der Polizeidirektion in Prag am 15. listopadu 1941.
sepsaný na policejním ředitelství v Praze dne

GEGENSTAND PŘEDMĚTEM

ist die Einvernahme, Anzeige Theodora W i l h e l m a ,
jest výslech udání

Udání na Josefa Faua za nenošení hvězdy.

geboren im Jahre 1898 zuständig nach Vídň (NA)
naroz. roku přísluš. do

Bezirk Vídň wohnhaft Praha XII., Kouřimská č.9
okres bytem telf.č.v kano. 617-41 až 49 Auswande-
rungs-fond, Aparat 72

der (die) selbe gibt nach Wahrheitserinnerung an:
který byv napomenut k udání pravdy, vypověděl :

Jsem úředníkem Verwaltungs- und Verwertungsstelle des Auswanderungsfo für Böhmen und Mähren Prag II., Pettersplatz 1 a jako takový převzal jsem do správy 2 židovské domy v Praze III., Míšeňská ul. V domě čp. 73 u fy Demartini jest zaměstnan žid Josef Fau, bytem Praha XVI., Švandova ul. č. 7, kterého jsem tam po 2 dny viděl aponěvadž byl označen Davidovou hvězdou pozdravil jsem ho jako každého jiného Arijce. V obou dnech podal jsem mu ruku nemá je tušení, že je to žid a on sám mne na to neupozornil. Seděl v kanceláři v šedém saku, které má nyní při předvedení na sobě a na tomto saku neměl v kanceláři a ani nyní hvězdu.

Do uvedené kanceláře přijde mnoho lidí, také od NSDAP a mňhlo snadno dojíti ku stejnému omylu jako v mém případě. na

Dne 13. XI. t. r. večer byl jsem jedním mužem, jehož jméno ~~neznám~~ se nepamatuji, že Fau je žid.

Proto jsem přišel do uvedené kanceláře dnes asi v 11.30 hod., zjistil jsem dotazem u vedoucího kanceláře Heuzlera, že Fau je skutečně žid a dal jsem jej předvést strážníkem.

Žádám, aby byl předán Gestapu.

Coram me:

Skončeno, přečteno a podepsáno:

[Handwritten signature]

The Wilhelm

Podle notání Rudolfa Němce a Vladimíra Kocmára přechovála zákaz o nakupování zboží pro židy tím, že dne 22. IV. 41 o 11⁰⁰ hod.

Josefa Fauová

(NA)

Josefa Fauová byla 22. dubna 1941 udána, že nakupovala v trafice mimo hodiny určené židům. Překročila tak zákaz vydaný 5. srpna 1940 pražským policejním ředitelstvím, na jehož základě byla omezena nákupní doba pro židy, a to ve všech obchodech s výjimkou lékáren.

uznává se vinnou
naznačeného a odsuzuj

dne 14. července 1927,

nař. ze dne 30. září 1851, č. 190 t. z. — S 80 zak.

dne 14. března 1931, č. 51 t. z. — S 80 zak.

1

Pondělí

Židé musí nosit žlutou hvězdu.

Josef Fau (1895–1942)

Josef Fau se narodil 13. června 1895 v Golčově Jeníkově. Jeho manželka Josefa, ovdovělá Fantlová, měla z předchozího manželství syna Františka, kterého společně vychovávali.

Počátkem srpna 1942 byl Josef Fau deportován do ghetta v Terezíně, kde se setkal se manželkou a Františkem, kteří sem byli odvezeni již na začátku července. Již o několik týdnů později, 25. srpna 1942, byli všichni zařazeni do transportu do Malého Trostince, kde byli zavražděni.

František Fantl

Josefa Fauová

15. listopadu 1941 byl Josef Fau udán zaměstnancem Auswanderungsfundu (organizace, která spravovala ukradený „arizovaný“ majetek) Theodorem Wilhelmem, že v zaměstnání není označen židovskou hvězdou. Byl zadržen policií a teprve na přímluvu svého zaměstnavatele propuštěn. Fau spolu se správcem firmy Demartini tvrdil, že jako německo-český korespondent pracuje v samostatné kanceláři zcela izolován od ostatních zaměstnanců. Dříve údajně hvězdu nosil, ale na výzvu nadřízeného ji sejmul.

Josef Fau

Od 1. září 1941 museli být všichni Židé ve věku od šesti let na veřejnosti viditelně označeni židovskou hvězdou, žlutou látkou ve tvaru Davidovy hvězdy a velikosti dlaně s nápisem „Jude“, kterou museli nosit na levé straně hrudi.

http://www.holocaust.cz/zpriziv/registrace/262098

holocaust.cz

dejiny zdroje vzdelavani databaze obeti aktualy

start > databaze obeti

Eva Abelesová

narozena 29.10.1930

posledni bydliste pred deportaci: Praha: I
 adresa/misto registrace v Protektoratu: Praha: I., Nürnberger Strasse 10 [I.,
 Norimberská 10]

transport B - číslo 411 (21.10.1941 Praha -> Lodž)

zahynula

Historický kontext

Transport B (21.10.1941 Praha -> Lodž)
 zeřřeno: 922
 přeřřeno: 81

Praha
 První napřřimé zmřřnky o řřidovském osídlení Prahy pocházi již z 10. století. Od sřředovíku do roku 1848 bylo prařřské řřidovské obyvatelstvo povinně souřředěno v řřidovském městě, největřřím sřředoevropském ghetu. V letech 1896-1911 byla uřřká řřst Norimberská mřřsta obřřovana. V

Lodž
 Jedno z největřří ghet zřřizených po okupaci Polska.
[Vice](#)

Databáze obětí na www.holocaust.cz

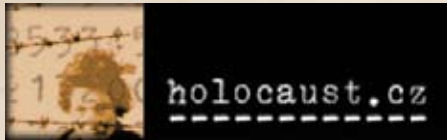
Institut Tereziřřské iniciativy zpřřístupňuje při přřležitosti Jom ha-řřoa 2008 na portálu www.holocaust.cz *Databázi obětí „konečného řřešení řřidovské otázkyy“* v českých zemích. Zveřejnění databáze přřispěje k rozvoji aktivního přřipomínání obětí a vzdělávání o dějinách řřoa. Databáze obsahuje jména a osudy vřřech vězňů tereziřřského ghetta, ať již pocházeli z „Protektorátu Čechy a Morava“, z Německa, z Rakouska či z dalších částí okupované Evropy. K dispozici jsou dále údaje o českých řřidech deportovaných hromadněmi transporty přřimo do Lodže, Minsku či Ujazdowa. Vyhledávat je možné podle přřijmení, jména, data narození, místa či transportu. Přřístupné jsou pouze informace o zavražděných, nikoli o přřevivřřích.

Kromě těch, kteřří hledají informace o svých zavražděných rodinných přřisluřřnících či

známých, databázi využijí zejména historici či učitelé a studenti, a to přředevřřím při projektech, které si kladou za cíl dokumentovat a přřipomínat osudy řřidovských sousedů.

Údaje o deportovaných jsou na www.holocaust.cz úzce propojeny s historickým kontextem, s údaji o řřidovských obcích a jejich historii, o transportech či o ghettech a koncentračních táborech. Fotografie a autentické historické dokumenty sesbřřrané v rámci projektu Tereziřřské album přřispívají k tomu, abychom si za dlouhými seznamy obětí dokázali přředstavit skutečné muže, ženy a děti. Cílem tohoto projektu je vyhledat, digitalizovat a zpřřístupit archivní materiály týkající se obětí. Díky fotografiím se přřipomínání obětí řřoa bude místo neosobních seznamů jmen spřříše podobat listování rodinným albem.

Vstup do databáze:
<http://www.holocaust.cz/cz2/victims/victims>

Rozsáhlý internetový portál www.holocaust.cz obsahuje texty o dějinách „konečného řešení“, vzpomínky pamětníků, dokumenty o antisemitismu a pronásledování Židů a Romů, rozsáhlou sekci o židovských obcích v Čechách a na Moravě a mnoho dalších materiálů. Stránky www.holocaust.cz jsou pravidelně aktualizovány a upozorňují na novinky či zajímavosti týkající se tématu holocaustu.

Ze vzpomínky paní Věry L.

„Když v roce 1938 zesílilo v Karlových Varech henleinovské hnutí, začali jsme se s henleinovci rvát, plivali jsme po sobě a dělali všelijaké hlouposti. Spory jsme s nimi měli spíše kvůli tomu, že jsme Češi než kvůli našemu židovskému původu. Já jsem například nosila sokolský kroj, tedy modrobílou řízu, ve které se cvičilo. Občas jsme je však také provokovali a prali se, ale po bitkách jsme raději rychle utíkali. Nakonec nás tatínek poslal pryč – mě do Pardubic k příbuzným a bratra do Prahy.

Rodiče za mnou do Pardubic přijeli až v říjnu 1938, po zabrání Sudet. Za nějaký čas nám našli byt v Praze na Letné, kde jsme pak dva roky žili. V Praze jsem se také začala učit šit, ale paní mistrová mne příliš nenaučila – chtěla po mně jenom prádlo a chodit se psem, takže jsem od ní utekla. Bratr, který už nemohl chodit do školy a ani se ničemu učit, se rozhodl pro emigraci do Palestiny, ale rodiče mu to nepovolili. Proto se později dobrovolně přihlásil do transportu AK II a odjel do Terezína. Z bytu na Letné nás vystěhovali do Zlatnické ulice, do velkého bytu pánů Pražáků, k nimž nás „přifařili“. náš život v Praze byl velice chudý. Neměli jsme „šatenky“ a potra-

vinové lístky jsme měli vystříhané. Pamatuji se, jak maminka stále říkala, že musíme šetřit. Později přišel také zákaz vycházení po osmé hodině, takže jsme nemohli chodit do biografu. Já jsem však statečně a hrdě chodila do Národního divadla i přes to, že mi naši spolubydlíci Pražákové nadávali. Milovala jsem herce Pivce. Viděla jsem asi šestkrát Fausta, ale spíše se mi líbily operety. Kupovala jsem si vždy lístky na první galerii, ke stání. Chodila jsem si pro něj půl hodiny před začátkem představení a pak jsem čekala u cedule „Židům vstup zakázán“. Venku jsem totiž chodila bez hvězdy. Nosila jsem ji v pytlíku v kapse i se špendlíkem a brávala jsem si ji jen při oficiálních příležitostech.“

Vzpomínka je uložena v Židovském muzeu v Praze, zkrácený text:

<http://www.holocaust.cz/cz2/resources/recollections/zm249>

**Musím sedět v divadle vedle Žida?
V podniku bez hvězdy.**
Židé chodí v obchodě bez označení.

Protektorátní tisk – ať již z přesvědčení či z donucení – šířil antisemitismus a přesvědčoval o nutnosti segregovat židovské spoločnany. Tyto a další články lze nalézt na www.holocaust.cz.

Česká
unie
židovské
mládeže

Česká unie židovské mládeže (ČUŽM) je nezisková organizace s osmnáctiletou tradicí sdružující židovskou mládež v České republice. V současnosti má více než 250 členů ve dvou organizacích s centry v Praze a Brně.

www.cuzm.org

NADAČNÍ FOND OBĚTEM
HOLOCAUSTU

Nadační fond obětem holocaustu byl založen roku 2000 Federací židovských obcí v ČR, vznikl na základě doporučení Smíšené pracovní komise zabývající se problematikou zmírňování některých majetkových křivd způsobených obětem holocaustu. V letech 2001-2005 odškodnil ty, kterým byl za druhé světové války „arizován“ majetek. Dále podporuje projekty v programech Péče, Připomínka, Obnova a Budoucnost.

www.fondholocaust.cz

INSTITUT
TEREZIŇSKÉ
INICIATIVY

Institut Tereziňské iniciativy se zabývá výzkumem a vzděláváním o dějinách Tereziňa a „konečného řešení židovské otázky“ v českých zemích. Jedním z jeho významných úkolů je dokumentace jmen a osudů obětí šoa. Institut připravil řadu Tereziňských pamětních knih, vydává vědeckou ročenku Tereziňské studie a dokumenty a provozuje internetový portál www.holocaust.cz.

www.terezinstudies.cz

Projekt Tereziňské album a dokumentaci osudů obětí podpořili tito sponzoři: Spolková republika Německo, Evropská komise v rámci programu Culture 2000, Nadační fond obětem holocaustu, Nadace Židovské obce v Praze, Conference on Jewish Material Claims Against Germany a Dutch Jewish Humanitarian Fund. Projekt Tereziňské album je realizován ve spolupráci s Národním archivem v Praze a izraelským památníkem Jad vašem.

Fotografie a dokumenty pocházejí z Národního archivu v Praze (NA) a z archivu Židovského muzea v Praze (ŽMP).

Pořádání Jom ha-šoa finančně podpořila Česká rada pro oběti nacismu, nadační fond (www.crpon.cz).

Ozvučení zdarma poskytl Entertainment service s. r. o. (www.es4u.cz).

PODPORUJTE S NÁMI!

Podporujeme péči o přeživší holocaustu, připomínku holocaustu, rekonstrukci židovských památek, vzdělávání v judaismu a rozvoj židovských komunit. Připojte se i vy a pomozte zmírnit křivdy minulosti a podpořte společně s námi budoucnost!

UniCredit Bank, 502-2685554004/2700

BIC: BACX CZ PP, IBAN: CZ7327000005022685554004

Více naleznete na webových stránkách: www.fondholocaust.cz.

Stávajícím dárcům a sponzorům upřímně děkujeme!

Nadační fond obětem holocaustu

NADAČNÍ FOND OBĚTEM
HOLOCAUSTU